

The Project Gutenberg eBook of Judithi: Kuvaus 4:ssä Kohtauksessa, by Jacob Fredrik Lagervall

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Judithi: Kuvaus 4:ssä Kohtauksessa

Author: Jacob Fredrik Lagervall

Release date: December 8, 2014 [EBook #47589]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK JUDITHI: KUVAUS 4:SSÄ KOHTAUKSESSA ***

Produced by Jari Koivisto

JUDITHI

Kuvaus 4:sä Kohtauksessa

Kirj.

J. F. LAGERVALL

Viipurissa, J. Cedervaller poikineen. 1847.

Imprimatur:

G. Rein.

JÄSENET.

JUDITHI, rikas Leski Israilissa.
OZIAS, | Israilin kansan valittuja
OTHONIELI, | vanhimpia.
HOLOFERNES, Assyriin Sotaväen Päämies.
ACHIOR, Ammoniitiin päällikkö, Assyriin Joukkoinjohtaja.
ABRA, Judithin piika.
BAGOA, Holofernen huoneenhaltija.
Israilin Kansaa.

1. KOHTAUS.

Holofernen Leirissä.

Holofernes, Achior ja muita Päälliköitä.

HOLOFERNES.

Meitä onni ohjannunna
Meijän vallan vahvistanna.
Aseilla Assyriin vallan
Kansat kaukaiset, läheiset
Voitettuna meijän voimin,
Valtakunnat meijän valloin,
Asettunna meijän alle:
Kuninkaasa kuuliaissa,
Alamaissa aina nöyrät
Veron vaatun vetäävät.
Ainos vuoriston asujat
Alastomat, aivan huonot
Varuksita vastustaavat
Sota aseita sotiivat,
Mikä heillä mielessä.
Mikä turvana, tukena
Kosto heitä kostoapi.

ACHIOR.

Tokko totuutta suvaihet,
Tahot kuulla kuinka luulen?
Puhun puhtaasti sinullen
Miten minun mielestäni
Näky aineemme, asijat.
Tahon vastata, valichte:
Jos sie joukkomme hävität,
Voitot ennen voitettumme,
Saavut saaliimme mänetät,
Pilkaksi ikämme pitkän
Jouvut kaiken joukkoinemme.
Hanki tieto hankkeista,
Varuksista, vastineista
Kysytä joka kylästä,
Kaikki kaupunnit kysytä:
Mikä mieli vimmoaapi
Vastustamaan vallallemme.
Ehkä tijon tijustajat
Saattaavat samalla tiellä,
Jos on synnä synnintöitä
Varastaat, valehteloovat
Ja jos juovat Judalaiset
Eivät luota Luojan töihin.

Heillä on Jumala julma
Kiivas ehtijä ereysten
Joka vilppijä vihaapi
Sekä kostaapi kovasti
Väkivallan väärät neuvot
Palkiitoo pahat tekosa.
Niin on voitto mejän voiman
Heittää herra heijät meillen
Ite Israilin Jumala
Luoja heijät luovuttaapi,
Antaa allemme ajaksi
Parannuksen päällenpannun,
Kuninkaaksi kuninkaamme
Meijän herrat herroiksesa.
Vaan jos vaelluksessasa
Ovat vaarinottanunna
Lasten Israilin laista
Syyttöminä synnintöihen
Väärät teot välttänynnä
Sotii eistäsä Elohin
Avunantava Jumala.
Vähäks väsäytyy väkemme
Joukon jouvutat häpeesen
Aseisen Assyrin vallan.
Muinoin muissakin soissa
Heitä herra seurannunna,
Aina ahtaissa tiloissa.
Heijät päästi pääsijäissä
Erilleen Egyptin maasta
Pharaonin vallan alta,
Soti puolestaan soassa;
Auttoi voitollen aseita
Miesijoukon miekottoman
Päivän pitkitti pitimmän
Auringon asetti kiini
Esti valolta vaellon.
Aina Israilin avuksi.
Vielä vastakin varana.
Luotto Luojava avullen
Vaati meillen vastustella
Antautumata alallen.

HOLOFERNES.

Kuulittako kuin puheli?
Kuinka kunnoton saneli,
Uskalti ulospuhua,
Valtaa vahvempaa olevan
Kuin on Assyrin kuningas?
Joll on vanhin valtakunta.
Jolla yhä maasta maahan
Meristä merien valta
Hän on julkinen Jumala
[Nebukadnezar. Ei Jumalaa, yksi Kuningas.]
Kuka muita muistuttaapi,
Paihti häntä palveloopi,
Pääsä pantiksi panoovi,
Hengen kaottaa kata,
Ansankuolun ansainnunna.

JUOHATTAJAT.

Tämä vartäjä väitti
Enemmäksi Elohintä
Vahvemmaks valtahasä
Hän on ansan ansainnunna
Kuriksesä koirankuolun

Männettännä herjan hengen.

HOLOFERNES.

Kuin on Kuningas sinusta
Arvostasa ansijosta
Alla Judan Jumalan
Elohin enempi häntä
Valta vahvempi valihte,
Hänen turvaasa tukeuvu
Jos on uskostais jotakin
Elä vapise, varaja;
Tulet aikoin aseita.
Anna aseesi minullen
Miekka minun miehilleni.
Sotii eistäsi Elohin
Luja turva heijän Luoja
Avun antaapi aseita;
Vaan varota kauloasi
Jospa vielä käissä käynet
Jos sun joukkoni tapaapi.
Viekää häntä viipymätä
Halttuun Judan Jumalan.

(Hän viijään ja sijotaan käsistä ja jaloista puuhun).

2. KOHTAUS.

Bethulissa.

Israilin Vanhimmija, Judithi, Abra ja Kansaa.

OZIAS.

Tämän vaivaisen valitus
Kaikkui kaukoa metästä;
Hällen avuksi häässä
Pääsin, päästin vaivoistasa,
Tänne kurjoa kuletin.
Saamma tiesä tiijustella
Kuka on, kukali kulki,
Kuka kytki kytkyisiisä?

ACHIOR.

Olen joukon juohattaja
Achior, Assyrin väistä
Mullen Ammonin asujat
Oli annetut osaksi
Kulletto sotakulussa.
Heitä hallihti halulla
Vaan kuin vallassa Assyrin
Vallattomuus vallan voitti,
Holofernes pahoin hoiti,
Juohatteli julman joukon:
Kauhistikset karvaistivat.
Tulin sanomaan sanoja,
Hällen vaarasa varoitin.
Suuttui tuosta suuri herra
Minun pakloin panetti
Puuhun siimoilla sijoitti.
Armoin Abramin Jumalan
Ozias osautu tuonne

Päästi, päiväni pelasti.
Pahoin pauhoovat pakanat,
Kaikki kansat alla kynsin
Rupesivat Ruhtinatkin,
Kuninkaatkin kuulijaiksi,
Valtikkaatkin vallan alle
Hävitystä hämmästyissä.
He ruhtinat rukoili,
Hältä armoa anoivat
Polvillasa pokkuroivat.

KANSA (häläiten vanhimmillen).

Se ois teillä tehtävänä
Kuin jo ruhtinat rukoili
Kuninkaatkin tuonne kulki
Ite ihtesä alenti.
Mikä teillä mielessänne?
Onko tuumanne tukussa?
Mistä mielittä apua,
Kusta turvoa tulevan?
Kansa nääntyypi nälältä.
Jo on syöty syömisemme,
Kaikki eineemme ehityt:
Vielä veistä viimotuska
Hätä juomasta häreempi:
Monitarpeinen tavara.
Kaikki kaivot kuivanunna
Kaupuntimme kartanoissa
Torvet toisista hakatut
Vahit vahvat ympärillä.
Pienet kaivot kaupunnissa
Vaivaiset, vähävaraiset,
Kuivaneet, kuravesiset,
Eivät ennätä herua
Astijata illoin aamuin,
Puolta tarvista taloimme.
Elkää ylpeillä yhäite
Kuin on kuolema esissä;
Täytyy antautuu alallen
Kuninkaallen kuulijaiksi
Veronvetäjäks hänellen.
Valiitemma vanhempimmme
Saattamaan tämä sanoma
Kiiruisasti kinkerissä
Levittää ylite leirin
Laittain lahjat päälliköllen.
Lepytättä kaiken leirin,
Yhistävät ystäviksi
Tyytyyt mejän tyttäriimme
Naivat mejän naisijamme
Sulaat yheksi suvuksi
Meijän kansaamme katoovat.

OZIAS.

Achiori anna tieto
Miten missäkin tilassa,
Kuten kussakin kulussa,
Ovat käyttännä kätesä
Jalot armosa jakanna
Heitä herjanna enemmin
Hävittännä ja häväisyt
Jotka joukoin jouvuttautui
Alamaissa allakynsin
Vastaankulki kuulijaissa
Lahja käsissä kävivät.

ACHIOR.

Hänen vastaasa valitut
Uhritulilla tulivat,
Tulisoitot, rummunsoinnat:
Menoin toivat rauhanmerkit,
Kukat kullakin käsissä.
Ilohtiit, ihastelivat
Hyvinmielin hyppäsivät
Tanssivat tavalla maasa
Hänen häjyn mieliksesä
Vaikka vapisiit pelosta,
Maassa kasvoin kaikki kansa
Huusi hengen huojistosta.
Omaisuukenne otata
Kaikki karjamme kameelit
Elot eläimet tavarat,
Kaikki kaprista itellen,
Paamma pantiksi sinullen.
Anna meillen armostasi
Perekunnillen pelastus,
Hengenvaivoista vapauta:
Päästä päämme pyöveliltä.
Kaikki kansallen lupasi
Holofernes heillen hoijjon,
Vahvan valkkasi vakuuven
Jonka vahvisti valalla.
Vaan kuin pääsi vallan päälleen
Pääsi maahan päätä myöten
Näkyi petturin petokset,
Ahistukset kohta alkoi.
Jopen jouvutti käsiisä
Teki Angen autijoksi
Sobolin soalla voitti,
Kaikki kaupunnit hävitti,
Kartanot katuja myöten
Metät poltatti poroksi.
Kylät saattoi kylmillesä:
Jerusalimesta Jehovan
Kuvan kultaisen kuletti,
Kalut kalliimmat kokosi.
Liitonarkunkin avasi,
Ite kaikki irtanaiset,
Tietti temppelin hopijat
Omiks tarpeikseen omisti.
Tappoi taloista asujat
Paraat parveesa ehitti
Sotajoukkonsa sovitti
Kahtoi kantajiks aseihen
Muihen vaartajiks valihti,
Jotk ei joukkonsa sopinna
Miehet miekalla tapatti
Terveet miekkasa terällä
Kuita kuolijaks kuritti
Hirtti hittolas ilolla
Monin vaivoin vaarsi vaimot
Pijjat piinalla kovalla
Neijot häpäsi hävytön
Narri immet nauroin pilkoin
Laittoi lapsija kotiisa
Lamma laumoin yhessä
Otti nuoret orjaksesa.
Vanhat vaivaiset vapahti
Hengen heitti heikommillen
Joist ei vaaroa varannut.

Sikijöiksi siemeniksi
Kansan kasvuksi kahotti.
Sama satu teillä eissä,
Samat tuskat on tulossa.
Toiset vähän toimeammat
Alkoit ajoissa paeta
Muillen maillen matkustella
Pääsiit, päiväsä pelastit.
Ovat herrat hengesellä
Uskollesa uskolliset.
Eipä heitä herrastasa
Luovutella Luojastasa,
Kuka petä, ken pelota.
Tuossa leirissä leveessä
Tukussa sata tuhatta
Vielä viisi kymmeninen
Tuhansija on tulossa,
Hevoisväki on väkevä
Koko kansasta kahottu
Muut ou monenmuotoisia
Yksin kehoja kerätty
Väkisellä värvingillä
Väistö vähänarvoisia
Palveloo väkipakolla
Kosto kova mielessäsä
Eron ehtiivät karaten,
Tilan yhtä tiijustaavat
Poisipoiketa väestä;
Vaikka päälliköt pätevät
Uskotut ja uskolliset
Raat raakana pysyvät.
Koska kovat koiruutesa
Verenhalusa havaihin
Inhoittivat rosmoninnot
Karvaistivat kauhistukset
Hirvitti verenhimosa
Mielin minäkin erota
Marssia omillen maillen
Elee salossa salassa
Väkivallasta vapaana.
Vaan kuin pääsin päälliköksi,
Vaaittiin vala minulta
Sanat kunnian sanelin
Kuningasta aina kuulla
Viimo hengenhetkessäni.
Ite irtauttiit minua
Valastani vannotusta
Sanotuistani sanoista.

OZIAS.

Vuottakaamme vielä viikko,
Vielä viisi vuorokautta.
Jos ei Juhlan Jumala
Meillen antasi apua
Luoja saata lohtutusta
Tapahtukoon teijän tahto
Pääsettä halunne päähän.

KANSA (hätäilen)

Jospa vielä viisi vuotta
Outat piinalla olisit,
Janoo nälkeä näkisit,
Lieneenkö liseä siitä?
Vahva on Assyrin valta
Niin on vahvatkin varukset

Hyvät miekat miehilläsä,
Sotakalut kaikenlaiset.
Mistä meilen miekat saatta
Mistä maasta vettä väättä
Ruuvanhankintaan rupeetta?

JUDITHI.

Tosi kyllä, tyhjät toivot,
Turhan uskon uskallukset
Että luotat luojaan päälleen,
Päästä määräpäivälläsi.
Vaaranpakosta vapaaksi
Siekö hällen ajan annat?
Eikö ennemmin sinullen
Suju hältä suotu aika
Joka hetki jona hengit,
Joka tunti jona tunnet
Luonnonlahjat Laupijaalta?
Säilöisät on herran säännöt,
Tuumat tutkimattomia.
Ajoin antaapi apusa
Kuin on kurit täyvelliset,
Konsa kyllin koitellunna.
Hältä anomma apua
Huonouudessa huojennosta
Ylistämmä yhtä häntä.

KANSA (eroten)

Sepä vasta vahva vaimo
Miten miehijä häpäsi
Toellasa, toivollasa
Luojaan avun luotannasa,
Ei vapise ei varaja
Vihoa vihollisiimme.

JUDITHI (Oziallen ja Othoniellen).

Minun mieleni tekisi
Vietellä vihollisija
Miten, kuten, kuinka voisin.
Toivon toimittaa jotakin
Mikä minun mielessäni
En voi eiltäpäin sanoa,
Tohi kellen toimittoa.
Tultuani tuon sanonen,
Tilin, tiijon teillen annan.
Minä paneuvun paraten,
Kahon puvun kauneimman,
Vaatteet kalliimmat valihten,
Solet sormukset sovitan.
Jos ei mänöni mänesty
Jos ei Judan Jumala
Myötenanna ainettani
Avullapa armialla
Tukeek turvoak minua
Kaikennäkevä näkisi
Yrityksen ylpiäksi
Käyköön kätesä ylinen
Yli ylpiän Manassen
Lesken Judithin julean.

(Polvillaan)

Anna Abramin Jumala.
Iso Isaakin Jumala
Jalo Jacobin Jumala
Anna armo kansallesi
Valituillesi valaistus

Kuinka käyvä käskyjäsi
Kaikillen katumus anna.
Estä syistä synnintöistä
Kaikki kansamme herätä,
Uusi usko säännä vahva,
Puhas henki Herra heillen,
Luja luottamus totuuden.
Säästä säilytä yhäite
Kuin ennen Egyptinmaassa
Ilkeistä irtipäästit
Pharaonin vallanalta.
Saata samaite vapaaksi
Ahistuksesta Assyriin.
Lainaa lahja lapsellesi
Viisautta viekkautta
Uskossasi uskallusta.

OTHONIELI.

Herra siunatkoon sinua
Ite Israilin Jumala
Mänestyttäköön mänösi
Onnestuttakoon olosi
Turvatkoon tulosi sieltä.

JUDITHI (Abrallen).

Mulla puku muuttamata
Sinä varuksii varustat
Ennenmainitut evääni,
Leivät, jauhot, viina leilit
Pane pussiisi purakot,
Lekkerissä leskenviina
Huonompata, huokiata
Vielä veillä vienonnettu;
Jost en uuvu, enkä uunnu
Jos joisin joka pisaran
Tyhjin pohjin tyhjensäsin.
Toisessa toemmat seljat,
Viinat vahvemmat varoilla
Väkevämmät miesväellen
Ensimmäistä Engadista.
Kohta miehen koitteloopi,
Saattaa saattamattomaksi,
Päähänpystyvä pyryllä,
Varustettu valtikkaallen.
Kaat siitä kaksin pulloin
Aina täytät täysin määrin.
Vaimonviinoa vajavat
Häntä mieliksi minullen
Olet kaksin kaatavina
Toisen puolen toisin ryypit
Kons ei kohtoa sinua
Silmäsä sinuhun käännny,
Ja jos jätän jäännöksijä
Puolet pulloit, puota maahan,
Laita hiljoin lattijallen
Saata sillallen salaite,
Humalassa miehet hurjat.
Vaipuneena vallan alla
Salomoni jo sanonna
Viina miehet villihtööpi
Viisaatkin viipuun viepi
Vahvat vaimon vallan alle.

(Pukeutuu, letittää hivuksensa, panoo uuvet kengät ja voitaa
ihtesä hajulla, ottaa veiten jonka piilooa vaatteihin).

Tuon mie panen turvakseni
Hätävaraksi varustan
Jolla pääsen päiviltäni
Jos en muutoin muilla keinoin
Häpeetä, häteä karta
Surma toki suojeleopi
Auttaa' ansasta vapaaksi.

3. KOHTAUS

Leirissä.

1. NÄYTÖS.

Holofernes, Bagoa.

BAGOA.

En ou nähnyt sen näköistä
Kuin tuon tulossa olevan
Kaiken kaunistaa majani.
Kyllä sopisi sotia
Saaha moinen voiton saalis.
Osautuisko mun osaksi!

2. NÄYTÖS.

Judithi, Anna.

HOLOFERNES (nähen Judithin, hiljaa Bagoallen).

Oisikko oravanpaisti,
Haukkuvan halun vetävä,
Tuo ei jouva joukolleni
Ite ihteeni likinnä.

(Judithillen).

Ompa päivä onnellinen
Meillen päivä merkittävä
Outko maallinen olento
Taikka taivaan asukas
Tähti tänne täyttänynnä
Kaunijoki maamme kannen
Maamme asujaks mahoton
Ihan kaunis ihmiseksi
Ylenylpiä akaksi.

JUDITHI.

Olen orvoksi jätetty,
Mainijon Manassen leski
Judithi Judaan väestä,
Neitouvesta neljä vuotta,
Puoli vuotta vuoteisena
Vaimoin Manassen makasin
Kohta päällen kolmen vuuven
Viisi kuuta viettänynnä
Yksin Abrani yhdessä,
Pimijässä piikoineni
Huolinnä säkissä huolen,
Suru pajassa surunna.
Vasta vaatteihen paneuvuin
Tuskin tyköösi tulolla
Kengittäyvyn ensikerran

Maahan saatettu Manassen.

HOLOFERNES (Ihastellen).

Julma kansa Judalaisten
Tuhmat miehet tunnottomat,
Älyttömät, älmämielet;
Jotka koko kolme vuotta
Vielä päällen viisi kuuta,
Moisen naisen naimatonna
Salliit leskenä levätä.
Et sie meistä niin eroa
Etkä ensinkään eroa,
Jos sie minun joukostani
Miehen mieluisan yhytät
Vaikka paraimman valihtet,
Tahot ottoa omaksi,
Suvaihteisit sulhaiseksi.

JUDITHI.

Eläpä kovin korota,
Ylenpaljolti ylistä.
Jospa liijoin liehakoihtet
Etpä tiijä enkö vaai,
Esikoista ensimmäistä,
Päälliköihen päällysmiestä,
Ketä vallastais valihten?
En mie miehen ehtinnässä
Toivossa toverin saannan
Tänne täyttännä, asijat
Saattoivat minun salaite
Läksin estämään ereystä,
Kulin kuulemaan sinulta,
Minkä annat armon meillen
Jos minä salaite saatan,
Joukon hiljoin juohattaisin
Tietä tiettyä minullen
Meijän linnoa likellen
Meijän kaupunnin kauillen.
Jos sie tahot tappeluta
Kansan kaiken kuuliaiksi
Veronvetäjäks veretä
Vaimot varajaat sotoa
Akat sankarin aseita
Hirviääpi hieno rahvas.
Linnan sievin siepattua
Miehet viimen mielistyyvät
Yhistryyt yheksi väiksi.

HOLOFERNES.

Häpijähän se olisi
Jos mie lesken leiristäni
Judithin julean vaimon
Maamme kannen kaunistuksen
Tahallain takaisin lasken
Että ei yhessä yötä
Maata, samassa majassa,
Levättäsi leirissäni.

(Kovasti).

Mikä teijän mielessänne
Valtoamme vastustaissa?
Outko nähnyt, kulloin kuullut
Että ken on kestäynnä
Vasten Assyrin aseihen?
Kaikki kansat ympärillä
Rauvettua, rauhan saivat.

Mitä miettinööt uroonne,
Mitkä varat ja varukset?
Kohta heitä kohtoaapi
Tarvis tärkeimmän tavaran
Jano nälkä näännyttääpi.
Anna ajoissa anoovat.
Armon, säännän, annan heillen
Ensikansoimme etuja.

JUDITHI.

Vaikka viisas out valittu,
Ymmärrykseltä ylävä,
Niin et ellennä eloa,
Tarkoita tapoja heijän,
Usko uppiniskaisuutta,
Heijän äksyyttä älyä.
Yksi yllyttää yhäite,
Vielä villihtöö enemmän
Karkulaisesi kavala
Achiori aivan viekas.
Vallit meillä melko vahvat
Eikä vähäinen väestö.
Vaikka katkoit kaivontorvet;
Uuvet kaivot kaivettuna,
Eistettynä entisiä,
Vähinvaivoin väljennetty.

HOLOFERNES

Mitkä kaivot Kaupunnissa,
Kuita lähteitä lähellä?
Kaupuntinne kallijolla;
Kova korkia perustus,
Vesikuiva kukkulanne.

JUDITHI.

Kaikki kallijot kahotut
Heijän halkiimat haetut
Louhissa ehitty loukut,
Korvot tuhannet kokoovat.
Vesi herttainen heruupi,
Yhä tippuupi, tihuupi
Verratonta juontavettä:
Kirkas, kiiltävä makia
Pesullen periparasta.

HOLOFERNES.

Siitä nään sinun sanasi
Mitä toimitat toeksi.
Että ei ehitä vettä
Kaupuntinne kaivannoista.
Panin paikallen tulolla
Vahit varmat kaivoillenne
Kullenkin sataisen saatoin,
Vesitorvet kaikki katkoin
Vettävetävät kynänne.
Vahit turhin vahtinunna,
Aamutijot annettuna
Että ei ehitä vettä,
Eikä hiirtä hiiskununna,
Kaupunnista kaivoillenne
Eikä eläintään eloa.

JUDITHI.

Ruokavara heillä runsas
Lihat, leivät liijoin määrin
Ja nyt päätti päällikkömme

Että eivät löyttä anna
Ennen eineeksi panoovat
Uhriksi kahotut karjat,
Jumalallen juhlatutkin
Elohin eläimet kaikki.
Vaan ei sitä Luoja siije,
Anna anteeksi Jumala,
Suuri isämme suvaihte.
Yhet synnä synnintöihen
Siitä kaikillen katotus.
Jo mie panin ja papatin
Että heillä turhat tuumat,
Varat vähät vastukseksi.
Pyysin ajoissa avata
Portit, polvillaan anoa
Hellimmäistä helpotusta
Huojuennusta huonoimmillen
Vapautta varattomillen
Vahvan varjon vaimoväillen.
Jos sie lupoisit lujasti
Et et sorrata soalla
Meijän kaupuntii katota:
Että vältät värtämistä
Suosijolla suostut meihen
Jos et joukkoosi mänetä
Päästessäsi meijän pääksi
Valtikkaaksi meijän vallan:
Kuin jo sanoin, niinmä saatan
Salaite samaa tietä,
Kuta luoksesi kuleksin
Liehtoon leiristäis tuhannet,
Ite pantiksi paneuvun
Ettei estettä olisi
Hiljoin sinne hiivittyä.
Ei sovi sotijan moisen
Vallanpäällikön valitun
Vihaistuu vijattomillen,
Kostoak koko kylällen
Kahen syytä kaupunnissa.

HOLOFERNES.

Vannon vahvalla valalla
Lujasti lupoaan sullen;
Jos hyö taipuut tappeluta
Verollisiksi veretä
Niin en kansaanne katota
Kaikki suojelen soalta
Kahon kansaksi omaksi.
Minä miesi puolustaja
Kuninkaallen kuulijoita.

JUDITHI.

Luoja luoksesi lähätti
Salaite Jumala saattoi,
Jos et onnistu otossa
Jos on vahvat vastuksemme
Tiellä mullen tijjetyllä
Kovat kohtaasi varukset
Armota minua ammu
Kuolema kuriksi anna,
Kovin kosto palkakseni.

HOLOFERNES.

Uskon, saatana, sanasi
Valmis käärme käskyllesi.

Kuin ennen emäsi Eva
Onnen omenan ojenti
Miehellesä, mieluisasti
Miekin ansaisi asetun.
Vaan jos petät niin varaja
Oma tuomijois tuloopi
Sullen täysin täytetyksi.
Min'en säästä, vaikka säälin.

JUDITHI.

Tokko puheistain tokahat
Mielettömäksi minua,
Koska pantiksi paneuvun
Niin on totta toivossani.
Ei ole elämä mullen
Vielä niin vihava ollut
Että ehin surmoani
Kuolemooni kohti jouvun.
Vasta on elämä eissä,
Vielä mulla toiset toivot
Että on alulla aika
Iloisin ikä elollen
Nuoren nuorison yhessä,
Kuka tiesi kunka saanen
Parahimman palkinnoksi
Petettyäni Bethulin
Joka maksaapi jotakin
Kauniin mejjän kaupunneista
Esiintuin Israilissa
Itämaalla mainioita.

HOLOFERNES (Itekseen).

Siksi on sitova mullen
Nimin Judan Jumalan
Kuin mie kulen näissä seuvuin
Näillä mailla matkustelen.
Kuinma kulen näistä seuvuin
Näiltä mailta matkustelen
Konsa jouvumme kotiimme
Marsimme omillen mailten
Täällä vannotut valani,
Täällä nainnat narrinpilkat.
Toiset pihat, toiset piijat
Eri naiset naapurissa
Vaan on vaimo jollen vannoin
Ennennähtyjä enempi.

(Kovasti).

Jos sie suostut, morsijaksi
Minun, mieheksi valitset;
Ite ihteni tarihten.
Kuinsas joukkoni kuletat,
Saamma kaupunnin salaite.
Bethulissa häitä piemmä:
Yli vaimoja ylistän
Koristukseksi kotini.
Rikkaimmaksi riikissämme
Suurimmaks sukusi nostan,
Anpa kättä, käy yheksi
Ja jos suostut anna suuta.

JUDITHI.

Annan merkiksi avijon
Muistomuiskun liitostamme.

(Antaa suuta).

HOLOFERNES.

Ei oisi liijat liitollemme
Jospa mie sataisen saisin.

JUDITHI.

Yksi muisku liiton muisto,
Avijon alinomaiset.

HOLOFERNES.

Kalliit on sanasi kaikki,
Kallis kaunis out itekkin.
Kaikki kallista sinulla!
(Bagoallen).
Pane ruokoa Bagoa
Laita einettä eteemme.

JUDITHI.

Jos sie suostut suuruksiini
Ja et viinoini vihaistu
Mulla on mukana heitä
Ensimmäistä Engodista.
(Bagoallen).
Kuin vaan annat astijoita
Laitat pöyvällen lasija
Eli tuonet juomatuopit
Tahi pienoiset pikarit.

(Bagoa panoo astioita ja pikaria, Abra antaa ruokaa,
Holofernes ja Judithi syövät. Abra kaataa täyvet pikarit
Holofernellen vaan vajaat Judithille).

JUDITHI (Juuven).

Onnea osoa toivon,
Suon ikuista sulholleni,
Valitullen valtikkaallen,
Omituisellen omallen!

HOLOFERNES.

Tätä joisin juotuvani
Muistoon morsijan mokomman
Koko nahka nassakkasi
Tyytyväissä tyhjentäsin
Sanottua ne sanasi.
(Juopikin juotuankin, Abra yhä toista täyttää).
Tietä Bagoa tiloja
Abra auttaapi sinua!

JUDITHI.

Vielä mulla viivykkijä
Tahon tarkoin tiijustella
Jos on vahit vaipunnunna
Salaportin saapuvilla.
Niitä juotin jouvuttelin
Samoin viinoin viekottelin
Jot on juotuna yhessä,
Vielä jätin jäännöksijä
Päätännäksi pääsä täytön.

HOLOFERNES.

Minä toivon toiste saavan
Kanpuntinne kaapatuksi
Ja nyt levossa levätä
Vaan on vasta vaikiampi
Ehkä eivät toiste usko
Vasta varajaat enemmän
Juonne sinun juomijasi
Kuin saap kulkusi tutuksi

Minun leirissäin leposi.

(Bagoallen).

Anna käskyn vahvan käyvä

Koko leirissä levitä

Varma käsky vartijoillen.

Judithi juleesti käypi

Esteetönnä eistakasin,

Minne mieliipi mänöökkin.

Sitten marsit vaan majaasi

Kunne kuhtumus tuloopi

Sitä ennen en suvaihte

Kennen marssivan majaani.

(Laitettua tiloa Bagoa mänöö).

Vannon vahvasti sinullen

Kuin jo lupasin lujasti

Tuven, turvan kansallesi.

Joka heiltä joukostani

Hivuskarvan katkaiseisi,

Päästätytän hältä pääsä.

Mitä sie minullen tuosta

Mullen panet palkinnoksi?

JUDITHI.

Mitä minullen enempi

Omaa olentoo ylempi?

Talot tavarat rahani

Kaikki kalliimmat kaluni

Luven vähäväärtiseksi

Varani minua vasten.

HOLOFERNES.

Makiat on muistomaljat

Makiammat muistomuiskut,

Anna mullen vielä muisku

Pane pantiksi sanasi

Runhan rakkauden siteeksi.

JUDITHI.

Koska niin on, en korista

Että rauhoa rakennat.

(Suuta antain).

Muisku mullen, toinen sullen,

Yhen yhteissä pijämmä.

HOLOFERNES (Melkein juopuneena).

Outko juutas vai Jumala?

Olet enkelii enempi!

Muiskuiltasi muistomaljat

Itekulta kaksi kaata,

Eipä kaksikaan samaa

Maljoa, makua anna,

Vastaa mullen muiskujasi.

JUDITHI (Abrallen)

Elä sitten kaa kahta

Koska kolmea kysyivät

Multa muiskut lahjoitetut,

Kaa yhteeseen yheksän,

Kohastasa mullen kolme.

HOLOFERNES.(Juopi ja horjuu).

Empä viinoa enää

Isoisi, jo inhoittaapi;

Jo oun entistä enemmän

Tällä kertoa kerinnyt

Tulla täysin täytetyksi.

Mutta muiskuisi minullen
Kovin maistaavat makeellen
Vievät viinoa enemmän
Mieluistuissa mielen multa.

JUDITHI.

Empä nyt enää anna.
Ylenmäärin multa yllä;
Kukatiesi kuin kävisi,
Ehkä liijaksi likoat,
Kovin koitteleis sinua,
Liijat muiskut muistomaljat.
Ensin tehtävä tekomme
Kaaupattava kaupuntimme.

HOLOFERNES (Laulaa).

Mitä sie minua säälit
Empä mie sinua säästä,
Enkä ensin täältä päästä
Jospa häärit, vaikka häälit
Vasta kanpunnin kahon
Kulta kukan nyt tahon.

(Vaipuu ja vähän ajan perästä korsaa henkihieverinä).

JUDITHI (Abrallen).

Ole sinä nyt ovella
Vahi vartijoi hyvästi.

(Polvillaan).

Lasten Judaan humala
Laita voitto lapsellesi
Säännä voitto voimattoman
Päästä häästä, häpeestä,
Pulasta puhassa auta
Syyttömänä synnintöihin.
Vahvista vapisevata!

(Sieppaa Holofernen miekan, lyötyään kahesti sillä, veitellä
eroittaa Holofernen pään ruumiista. Ojentain Abrallen).

Pistä säkkiini pikemmin
Jouvu jouvutaan pyryllä
Ei ou tuossa tuusimista
Viipyminen viep hitollen.

(Abra panee pään säkkiin).

4. KOHTAUS

Bethulissa.

1. NÄYTÖS.

Judithi, Vanhimmat, Achior, Abra ja kansaa.

JUDITHI (ottain Holofernen pään. Achiorillen).

Pää on tuossa päällikkösi
Raato rauhassa viruupi
Herjan ruumis hengetönnä
Makaa makeesti majassa
Eikä uhkoa unessa

Valveillasa meitä vaarra.

ACHIOR (kauhistuu).

Oisin tosin sullen suonut
Kuolun toisen kuuluisallen:
Vaan on suuri Herran valta
Tiesä tekosa salaiset.

JUDITHI (Vanhimmillen).

Ajakaatten nyt asijat
Väjymätä välttämätä
Pannen pääsä paalin päähän.
Vallillen lyhinvalollen
Loiston loitollen näkyvän
Vavaistuut vahit lähimmät
Nähtyvään näön mokomman
Hämmästyvät hemmentäävät
Muita murhehuuvoillasa.
Joutukatten joukoltasa
Että saisitta samassa
Yrittää yhessä kaikki.
Kennen tapaatta tapatta
Jospa leirissä lepeisi
Taikka tappelun keolla
Vaikka piilossa pijäksen.

(Pää paalitaan lyhin valoon ja joukko töyteä
huuvolla leiriin. Huuto leirissä).

Holofernes hoi isämme,
Kuule sankari sanamme.
Kuule kultainen kuningas
Hiiret hiiskuuvat pesistä,
Yksin ylpeesti tuloovat.
Suuret suulla, joukoin suurin,
Vahit vangiksi otetut,
Äijä väkeä vähennyt,
Paljo leiristä paenna.
Ammoniitit ammoin männyt
Juudaan seuroin sekautui
Asettautui heijän alle.
Tänne täyttävät pyryllä
Achiorin käskyn alla,
Kuuluisan kulettajasa.

BAGOA.

Pää on viety päälliköltä,
Ruumis maahan rutjattuna.
Pako neuvona parassa.
Elohini heijän eistä
Sotinna, soaissut meijät,
Kaottanna meijän kansan.
Vahva Juudaan Jumala.

(Kansa palaitessa tuopi paljo voittokaluja ja vankija).

OTHONIELI.

Vangit orjaksi otamma,
Kulta kukkarot jaamma.
Miekat jaan miehilleemme,
Judithillen juontamaljat
Ynnä kallimpia kaluja,
Joka voiton voimakkailta
Tempasi terävä ämmä.

JUDITHI.

Herran voima heijät voitti

Apu Jumalan alenti.
Kilvoin häntä kiittäkäämme.
Ilolaulut laulakaamme.
Kiitos julkisen Jumalan!

ACHIOR.

Vahva Judaan Jumala
Sen jo myöskin myöten antoi
Paossaan pakana joukko.
Tahon tauvota sekaanne
Otan uskonne omaksi.

JUDITHI.

Achior asukoon meillä
Ammoniitit ansainnunna
Israilin eloniloa.

KANSA.

Amen: ainoan Jumalan
Apu aseita enempi.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK JUDITHI: KUVAUS 4:SSÄ KOHTAUKSESSA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States,

we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™

works.

- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and

future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.